

Berg Menighet
Nidaros Bispedømme

Re: Høring: Forslag til nye regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet

Dette dokumentet er høringsuttalelsen fra Berg Menighet i Nidaros Bispedømme. Fokuset for høringen er forslag til nye valgordninger. I høringsdokumentet er det ikke klargjort spørsmål som Kirkerådet ønsker innspill på. Berg menighet ser dette som en mulighet til å gå inn på flere forskjellige utfordringer med dagens ordninger for valg, som vi håper kan bli rettet opp i en ny ordning for valg.

Berg menighetsråd mener at hovedmotivasjonen i en ny valgordning må være en bevaring av folkekirken gjennom prinsippene om transparens og direkte deltakelse (og derved involvering) av kirkens medlemmer. Den beste måten å gjennomføre dette på, er å innføre en valgordning som er lik de vi kjenner fra kommune og fylkestingsvalg. Det bør **ikke tillates** lokale variasjoner i reglene, men i stedet gjennomføres en enhetlig valgordning som gjelder for alle landets menigheter.

Som en direkte og praktisk konsekvens av disse prinsippene, uavhengig av detaljer i ny valgordning, mener vi det er essensielt at kirkevalg gjennomføres samtidig med kommune-, fylkes-, og Stortingsvalg. Vi mener dette i større grad gjør det mulig å aktivere kirkens medlemmer til å delta i valget, i tillegg til praktiske aspekter ved avvikling.

Vi mener at transparens i valgordning er ekstremt viktig for kirken, slik at man kan unngå at mindre grupperinger -- "indre klubber" -- kan komme til å ende opp med å bestemme. Et viktig aspekt for å fremme demokrati og transparens vil være å gjennomføre en ordning med direkte valg til menighetsråd og bispedømmeråd.

I tråd med dette tankesettet, opplever vi det som svært uheldig å åpne for muligheten til å kunne forhåndskumulere kandidater på listene. Vi mener i stedet at hver velger skal ha muligheten til å kunne (i) stryke kandidater og (ii) kumulere kandidater, men ikke tillate en forhåndskumulering på listene.

Vi mener det er meget viktig at det **ikke skal tillates** å ha tilleggsstemmer ved noen kirkelige valg. Valgbare kandidater skal ha blitt kontaktet på forhånd og ha hatt mulighet til å presentere seg for menigheten.

Relatert til praktisk gjennomføring av valg, mener vi at alle kirkens medlemmer må ha mulighet til å stemme ved alle stemmelokaler. Dette kan gjennomføres ved f.eks. (1) at lister over stemmeberettigede oppdateres elektronisk med deltakelsesstatus, (2) alle "fremmede" stemmer i et stemmelokale transporteres til et sentralt opptellingssted, i stedet for dagens kritikkverdige praksis i vårt område med privat transport av avlagte stemmer til deres rette stemmelokale. Vi

mener også at det bør være en felles frist for mantallsregistrering og innmelding i Dnk for at man skal kunne stemme ved et valg. Vårt forslag til dato er 1. September.

Vi mener det skal være mulig å forhåndsstemme ved menighetskontor, i tillegg til alle lokaler der det er mulig å forhåndsstemme ved kommune-, fylkes-, og stortingsvalg.

I forbindelse med valg, er det spesielt viktig hvordan kandidater presenteres. Dette blir i dag gjort veldig forskjellig mellom menigheter og bispedømmer. Vi mener de demokratiske prosesser i Dnk vil bli styrket ved å innføre en felles liste med spørsmål, som er bestemt separat for hvert bispedømme. Dette er spørsmål som kandidatene får anledning til å uttale seg om, slik at velgerne har muligheten til å bli kjent med kandidatenes meninger. I tillegg vil det være sterkt å foretrekke at hver kandidat selv kan velge et spørsmål å besvare. I sum, kandidater presenteres gjennom en minimumsliste av forhåndsbestemte spørsmål og et selvvalgt spørsmål.

Vår erfaring med avvikling av de siste kirkevalgene er at mange velgere til kommune-, fylkes-, og stortingsvalg ikke har skjønt at de også kan stemme i kirkevalget. Dette var spesielt tydelig blant førstegangselgere. Her har kirken fremdeles en utfordring i å nå frem til medlemsmassen sin. Vi opplevde også at veldig få av de yngste, stemmeberettigede tok i bruk stemmeretten sin.